

Élet az iskolában

Tóth Marianna nagyapjának visszaemlékezése:

1939-ben, amikor az elemi iskola első osztályába beírtak, két iskolaépület volt. Ma is áll a József Attila utcában az az épület, ami akkor minden első és második osztályos diák iskolája volt. A másik épület a ma csak régi vagy „nagy iskolának” nevezett épület volt. Ide jártak a gyerekek harmadiktól a hatodik osztályig. Minden tanteremben, egy időben két osztály tanult, egy tanító irányítása alatt. Csak délelőtt kellett iskolába menni, a délután szabad volt. Az iskolába járás akkoriban nem jelentett a maihoz hasonlítható terhek cipelését. Néhány füzet és egy-két könyv alkotta a felszerelést, amit általában egy vászonból varrt tarisznyában vittünk magunkkal. Az írószerszámok zsebünkben is elfértek. Az első években még a palatábla és a palavessző sem volt ismeretlen a számunkra.

Majzik Istvánné (64) visszaemlékezése:

Akkoriban mikor én iskolába jártam úgy volt, hogy a diákok vitték még a kisseréket is, amire óra alatt leültek. Palatáblára írtunk. Óra végén letöröltük az írományt, és jöhetett a következő óra. Sokan csak az öt vagy a hat osztályt járták ki. A termek fűtetlenek voltak. Ha a diákok otthonról vittek gyújtószert és fát akkor volt meleg. Külön fűtő sem volt, a gyerekek feleltek a tűz megrakásáért. Az osztályunknak egy tanára volt, aki egyszerre több osztályt is tanított. Amíg az egyik osztály írt, a másik számolt, a harmadik olvasott, és így tovább. Felváltva jártunk délelőtt és délután az iskolába, mert nem volt elég tanterem.

Varga Margit (78) visszaemlékezése:

A tanár egyszerre 6 osztályt tanított. Az én időmben úgy hívták, hogy Géresy György. Öt osztálynak kiadott valami önálló munkát, és egy osztállyal foglalkozott. Tavasszal mikor már jó idő volt, az iskolaudvaron folyt a tanítás. Minden vasárnap este a tanító művelődési estét tartott az iskolában. Ezen mindenki részt vehetett, aki akart.

Juhász Imréné (87) visszaemlékezése:

Amikor én iskolás voltam, a kisebb gyerekek 1.-3. osztályig délelőtt jártak az iskolába. Akkoriban egy női tanár tanított minket. Délután a nagyobbak jártak iskolába 4.-6. osztályig. Őket a tanárnő férje tanította. Az iskola csak hat osztályos volt, és a gyerekeknek este nyolckor szigorúan takarodó volt.

Kacsúr János nagymamájának visszaemlékezése:

1949-ben kezdtem iskolába járni. Ekkor már minden évfolyamnak külön terme volt. Az alsósok a református templomhoz közel lévő oszlopos épületbe jártak, míg a felsősök a Kóczán kastélyba. Az óvoda is ott volt ekkor.

Szakálos Zsuzsanna édesanyjának visszaemlékezése:

1971-ben az iskola új igazgatója Kenéz László után Búdi Ilona lett. A mai tanműhelyek (ma már új épület) helyén a gyakorlati foglalkozásokat tartották. Az 1970-es években a testnevelés órák helyszínét a Kultúrház biztosította. A napközi a Kóczán kastélyban működött.

Szólósi Jánosné (71) visszaemlékezése:

Az én időmben egy osztályban 30-40 gyerek is volt. A hideg beálltával minden gyerek vitt magával az iskolába tűzifát, amit le kellett tenni az osztály kályhája elé. Az iskolai gondnok felelt a tűzért. Egy órán legalább kétszer jött be a terembe és rakott a tűzre.

Szalay Sándor (64) visszaemlékezése:

A front elvonulása után 1945-ben még tűzifa se volt az iskolában. Mi gyerekek vittük a tűzre valót. Tóth Erzsike néni, az akkori takarítónő felelt a tűzrakásért. Se füzet, se ceruza nem volt. Palatáblára írtunk palavesszővel.

Kovalcsikné Czifrus Jolán (65) visszaemlékezése:

A mostani öregek otthonának az épületében volt az iskola. Ebédidő nem volt. Mindenki azt ette, amit magával hozott. Nagyobb kirándulások nem voltak. A Patay – rétre, vagy a Kemeji erdőbe mentünk.

Nagy Sándorné visszaemlékezése:

A régi kis iskolában kevés tanár és kevés gyerek volt. Forgács Gyula tanár úr tanította többek között a kézimunkát és a stoppolást. Férfi létére. Fodor János testnevelést és orosz nyelvet tanított. Az iskola eredményes sportolói az ő vezetésével több helyre is eljutottak. A tanárok és a gyerekek vitték a tűzre valót. 3-4 hasáb fát, hogy mégis meleg legyen.

Forgács Dávid nagyszüleinek visszaemlékezése:

Reggel nyolcra kellett iskolába mennünk, majd délben haza mentünk ebédelni. Aztán délután háromra vissza kellett menni, és újra volt tanítás.

Palkó Bertalan (70) visszaemlékezése:

Egy időben az ongai iskolába gesztelyi diákok is jártak, mert ott nem volt iskola.

Vanyó Lászlóné visszaemlékezése:

A tavaszi munkák kezdetétől sok fiú hiányzott a tanításról, mert menniük kellett a földekre dolgozni, segíteni a szüleiknek.

Tóth Lajosné (67) visszaemlékezése:

Az iskolában táblára írtunk, és nem füzetbe. Ha elrontottunk valamit, egy csipetnyi kenyérrel töröltük le. Ha valakinek nem volt házi feladata a büntetése nem akármilyen körmös volt. Az iskolaköpeny pedig, szigorúan kötelező volt.

Majzik Lajosné visszaemlékezése:

1937 és 1944 között jártam iskolába. Csak a 7 osztályt jártam ki, mert mikor 8. osztályba jártam akkor ért Ongára a front, és megszakadt a tanítás. Egyébként a 7. és a 8. osztály a háború megérkezése előtt két évvel jött be a gyakorlatba. Amikor én jártam iskolába, hétfőtől csütörtökig egész nap volt tanítás, ami az jelentette, hogy reggel nyolcra elmentünk, délben hazamentünk ebédelni, de délután egyre vissza kellett menni, és utána még négyig volt tanítás. Vasárnap nem kellett menni, de a hét többi napján, pénteken és szombaton 12-ig volt tanítás. A községben összesen három tanterem volt. Kettő a régi eltérő tantervűek épületében, a harmadik a József Attila utcában a mai idősek otthona helyén. Ezt nevezték kis iskolának. Ide az első és a második osztály járt. A másik épületbe a 3.-8. osztály. Egy teremben több osztály is tanult. A tanáraink voltak Párkányi Sarolta, Dáner Ferenc és Csiszár Jenő, aki egyben az iskola igazgatója is volt. Egy teremben úgy tudott több osztály is együtt tanulni, hogy amíg az egyik osztálytól felkérdeztek valamit a másik önálló feladatot kapott. Volt olyan, hogy kórusban tanultuk az udvaron a szorzótáblát, ami a füzetünk hátuljára volt leírva. Utána cseréltünk, bementünk és a tanár felkérdezte. Ha valaki nem tudta az rossz jegyet és körmöst is kapott. Első és második osztályba palatáblára írtunk palavesszővel. A tábla egyik oldala vonalas volt a másik kockás. Ha végeztünk a feladattal, a tanárnő ellenőrizte, utána

letörölhettük. Később már füzetbe írtunk, de olyan tollal, amit folyton a tintába kellett mártani, hogy írjon. Könyvekből történelemre, földrajzra és olvasókönyvre emlékszem. Rajzóránk csak a felsőbb osztályban volt. Már akkor is rajzlapra rajzoltunk, vagy festettünk. Tantárgyaink voltak a fogalmazás, nyelvtan, számtan, történelem, földrajz, rajz, ének, torna és a gyakorlat. Tornaórán legtöbbször futottunk, vagy gimnasztikai bemelegítő gyakorlatokat csináltunk. Tornaszereink és tornatermünk nem volt, ezért az órákat a szabad ég alatt tartottuk. Ezért télen leginkább hógolyóztunk vagy hóembert építettünk. A legjobb osztályzat akkor még az 1-es volt. Fordítva voltak a jegyek, mint ma. Kirándulni nem jártunk, csak a Patai rétre vagy a Kemei erdőbe. Az iskolával viszont minden reggel templomba mentünk, de csak a reformátusok, mert az igazgató egyben a református kántor is volt. A fegyelmi szabályok nem tértek el a mostaniaktól. Órán nem lehetett beszélgetni, és tisztelettel kellett viselkedni. Ha vége volt a tanításnak sorba kellett állni és kórusban elköszönni. Egyenruhánk se volt, mindenki a saját ruhájában ment az iskolába, a könyveket vászonszatyorban vagy tarisznyában hordtuk. Iskolai keretek között ünnepeltük az anyák napját, és művelődési estek is voltak, amin mi diákok is felléptünk. A háború alatt az iskola épületét az oroszok pékségnek használták. Ott sütötték a kenyeret.

Forgács Józsefné (69) visszaemlékezése:

Az iskolában már akkoriban is voltak sport- és tanulmányi versenyek is. Sportból volt futás, torna és röplabda is. A tanulmányi versenyek legjobbjai könyveket kaptak jutalmul.

Palkó Bertalanné (65) visszaemlékezése.

1945 és 1952 között az osztályfőnökeim Dánerné, és Forgács Gyula voltak. Az igazgató neve Zombori volt. Dankó tanár úr a fegyelmezetlenek pajeszát húzgálta meg, és körmöst is gyakran osztogatott.

Csak téli szünet volt a nyárin kívül, és az is nagyon rövid volt. Ekkor az iskolának három épülete volt. A nagy iskola, a kis iskola és a Kóczán.

Mikola Magdolna és Kerékjártó József visszaemlékezése:

1961-1970 között az osztályfőnökeink Solymosi Mária és Oláh Lászlóné voltak. Az igazgatót Sztollár Vilmosnak hívták, majd őt követte Kenéz László. Illés László tanította nekünk a magyart. A tantestület tagjai voltak még Kenéz Éva, Rózsa László, Szűcs László, Szűcs István és Román Anna is.

Szalai Sándor (64) visszaemlékezése:

Az iskolának, amikor oda jártam volt egy tankertje. Ez szét volt osztva osztályokra. Ezen belül az osztályfőnök mindenkinek adott egy kis területet, Mindenkinnek volt egy-két növénye, amiről gondoskodnia kellett. Erre a tanulók jegyet is kaptak. Tavasztól őszig tartott a kertészkedés. Ezen kívül minden tanuló kapott egy kis dobozban egy kis selyemhernyót. Erről is gondoskodni kellett. Eperfa levelével kellett etetni. A kifejlett hernyók begubózták magukat. Ezeket a gubókat aztán pénzért átvették tőlünk. A tankert a Kóczán-kastély felé volt.

Drótár István (38) visszaemlékezése:

A tanárok az ellenőrzőbe írtak be ha rosszak voltunk. Minden iskolába járónak kötelező volt kék köpenyt viselnie. Az ócsanálason lakó gyerekek, már akkor is az úgynevezett iskolás járattal jártak be, ami 7.40 kor tette őket le a buszmegállóban. Tanórán kívüli foglalkozásként járhattunk tömegsportra és énekkarra. A külterületen lakók ezekre nem nagyon jártak vissza. A szemléltető eszközök a szalagkazettás magnó, a vetíthető diaképek és az írásvetítő voltak. Ebben az időben az írásvetítő is nagy fejlődés volt.

Majzik Katalin (37) visszaemlékezése:

Az alsó tagozatba egyik héten délelőtt, a másik héten délután kellett járni. Ez azért volt így, mert nem volt elég osztályterem, és csak így tudtak helyet biztosítani. Ekkor még csak a régi iskola állt. Nagy cserépkályhába fűtöttek még ekkor is. A büfé a mai alsós épület előtti lépcsősor alatt volt, egy kis helyiségben. Édességet, tejet és kiflit lehetett ott kapni, de akár egy hétre előre is meg lehetett rendelni a tízórainkat. A büfé vezetője ekkor H. Nagyné Irénke néni volt, akit mindenki nagyon szeretett.

Mészáros Sándorné (75) visszaemlékezése:

A palatáblához volt kötve a palavessző, amivel írtunk. Mellette volt a szivacs is. Akik már papírra írtak, azoknak a padon lévő lyukakba kellett tenni a tintatartó üveget, vagyis a kalamárist.

A tollszárat és a tollhüvelyt hívták együtt pennának. Az én időmben a tantárgyak a következők voltak: számtan, rajz, fogalmazás, természet ismeret, írás, történelem. Egy tanár elé két osztály járt.

Kacsúr Jánosné (60) visszaemlékezése:

Az alsósok az én időmben a „kisegítő” épületébe jártak, míg a felsősök a Kóczán kastélyba. Az óvoda is ott volt. 53 éve, amikor én iskolába kerültem, már minden alsós osztály külön tanteremben tanult. Volt még kötelező hitoktatás is. Kezdetben a legnagyobb osztályzat a 7-es volt. (?) Sokat jártunk kirándulni a Patai rétre és a Kemei erdőre.